

48 Miró, Dona i ocell

http://www.slideshare.net/jmgutier4/6-joan-mir-dona-i-ocell?qid=b380a1ac-402b-4bd6-8d68-1ca1d5e200c9&v=default&b=&from_search=1

1. Catalogació

Títol: Dona i ocell

Autor: Joan Miró (Barcelona 1893 – Mallorca 1983) amb col.laboració del ceramista Joan Gardy Artigas.

Cronologia: 1982.

Localització: s'aixeca sobre l'estany artificial del parc de l'Escorxador o de Joan Miró, a Barcelona.

Estil: abstracte.

Tècnica: buidatge de formigó a partir d'un motlle. **Mètode:** afegint. **Materials:** formigó, en part recobert de trencadís de diferents colors (vermell, verds, grocs, blaus): ceràmica esmaltada.

Formes: dempeus.

Tipologia: escultura exempta.

Cromatisme: polícroma.

Dimensions: gran format (22 metres d'alçada).

Tema: al·legòric. El títol reflecteix dos elements -dona i ocell- que poden estar presents no en la seva semblança sinó com a elements dins d'altres formes (l'ocell al creixent de lluna; la dona, en l'obertura vertical de la tija), creant en la configuració de l'obra diferents identitats alhora.

2. Anàlisi formal

Composició: és una forma **vertical** i **complexa**, a la part de baix, hi ha una part arrodonida de caire orgànic com un element natural que puja. Com si es tractés d'una ceba o una **tija** que a dalt acaba amb una mena de brot, poncella (capoll a la flor just abans d'obrir-se) o cap de bolet; abans d'obrir-se; ambdós són formes plenes, arrodonides, còncaues. Tanmateix, dalt de tot, en una disposició molt dinàmica, hi ha una cosa molt diferent: com un **rodet** desigual i inclinat, buit, tot de trencadís blanc per dins, lluent quan rep la llum, coronat amb una mena de mitja **lluna** groga, creixent, oscil·lant, de banyes ben definides, manifestant una curvatura que es transforma en les punxes.

Tija i brot estan separats per una **línia** horitzontal que marca una discontinuïtat. A la tija, veiem a una banda com una mena de tall gran, vertical, de trencadís negre i a l'altra, una rodona que també s'enfonsa cap a dins, igualment negra i rodona; dalt de tot del brot hi torna a haver un altre cercle negre, enfonsat.

El **color** s'usa de forma variada: el creixent és tot ben groc, el rodet i la forma vegetal color, amb efectes fets mitjançant el trencadís: formen esquemes variats, com retalls, superposicions vertical tenen panells de color de formes vàries, d'un cromatisme més aviat pla sense excloure'n, però, les textures matisades, a cada forma, del mateix, fils, collages...; tenen dinamisme, es solapen, com en un moviment suau; a vegades estan, en part, destacats en alguna banda per un fil blanc, com definint un relleu.

Idees clau i estructura: 1) Verticalitat, 2) Monumentalitat (escala gegantina), 3) gran visibilitat per mida i colors, 4) Varietat de formes i seccions (tiges, línies...). Estructura amb duplicitat formal **contrastada**: fust /brot estables, i cilindre/creixent dinàmics.

- **Llum:** sobre el cromatisme de l'obra, la llum rellisca i contrasta amb l'opacitat del formigó gris.

L'entorn és urbà, l'escultura destaca sobre un fons amb edificis per tot arreu, d'aspecte i alçades diferents, construïts en diferents èpoques i amb diferent tipologia (residencial, oficines, hotels). L'escultura està ubicada a la cantonada d'un espai quadrat obert, i és l'element més gran d'aquest espai; és dins d'un estany, prop del marge en el qual es reflecteix. És un punt de la ciutat amb molt de trànsit, molt visible, la seva mida li dóna monumentalitat i així es converteix en una obra d'art coneguda per molta gent. En poder-li donar la volta, té molts punts de vista.

- **Ritme:** equilibri. L'artista ha pres les formes de la Natura i les ha transformat, sense recórrer a imitarles, més aviat captant els seus ritmes (així, el creixent pot ser la lluna amb unes banyes, en que es transforma el cos d'una mongeta, o un ocell), per expressar el desenvolupament des de l'origen, fins l'expansió que vol saltar cap enfora.

- **Temps:** psicològic i recurrent. Si la forma vertical manifesta una evolució en el temps, pujant des de baix, rodet i creixent suggereixen un dinamisme que es dóna en un

instant precís, ballant dalt de tot, i les banyes expressen una projecció també cap a l'espai exterior, com antenes. Així, la imatge creix des de baix, té un primer tram a l'acabament de la columna i segueix, enllà.

Estil: surrealisme, automatisme.

- **Autor:** es situa Joan Miró al moviment surrealista que reclama la **llibertat** més absoluta per a l'artista, la que correspon als primers temps de la Història i també la primera etapa de la vida dels **infants** quan no hi ha constrenyiment de normes ni tradicions; es tracta d'una aplicació de l'èmfasi en el **subjecte**, tret propi de la nostra Modernitat, derivant des de les diferents afirmacions dels drets personals (Estats Units, 1776, França, 1789, etc). La seva obra ofereix una versió **original** del moviment surrealista, diferent, per exemple, del que impulsa Dalí (1904-1989. Miró té una mirada lliure, neta, no pretén trencar cap **convenció**, -encara que ho faci-, ni fer referència a cap mitologia, història o metodologia (com la psicoanàlisi), només està tot atent a allò que li interessa i indiferent a l'efecte que la seva obra provoca. Robert Hughes el considera rigorós però "lliure, salvatge però precís com el tall d'un ganivet".
- **Models i influències posteriors:** Es tracta d'una imatge molt lliure i original, amb algunes coincidències formals amb obres d'altres creadors: l'ús del trencadís recorda el Drac (cap el 1906) del Parc Güell; les referències a elements de la natura podrien tenir en compte l'estil de Gaudí (1852-1926); i la forma que, com una cresta, corona l'obra, el caràcter actiu dels Ocells, de Braque. La realització s'inspira en "Femme et oiseau" del mateix Miró (1962, 4m d'alt).

3. Interpretació

Contingut i significat:

Tema figuratiu, és l'última obra de gran format de Miró. La primera imatge que relaciona l'espectador amb el títol és la d'una forma femenina amb capell i un ocell que hi descansa.

Però l'obra de Miró dóna diferents significats. S'ha indicat un presumpte significat establint diverses relacions entre l'escultura i diferents òrgans, criatures i elements de la Natura. L'ocell seria un element poètic que ens acostava al cel i als estels. L'obertura negra, vertical, s'ha relacionat amb les vulves de la Gran Maternitat, de San Francisco, o de la Dona (1981) de l'Ajuntament de Barcelona; el fust en conjunt sembla tenir una forma fàl·lica o el penis

És com si rodet i creixent s'haguessin posat, per un moment, com insectes que volen, sobre la poncella, i l'obra captés aquest instant de coincidència. Seria l'encontre d'una criatura arrelada a la terra, amb altres de l'àmbit aeri, d'identitats molt diferents.

- Encàrrec municipal. L'any 1968 la ciutat de Barcelona encarrega a Miró tres obres que donarien la benvinguda als visitants: un gran mural a l'aeroport (aire), el paviment del Pla de la Boqueria o Rambles (mar) i aquesta que troben els visitants que arriben per la Gran Via i per l'estació de Sants (terra).

Funció: la seva funció és expressiva del món individual de l'artista, decorativa, lúdica i il·lustrativa de la forma en què treballa l'escultura J. Miró. Urbanística, ordena el teixit urbà a partir de crear un element significatiu i referent d'una plaça. Propagandística per fomentar el turisme Barcelona.

Explicacions: Barcelona 1992.

Conclusions: